

Som læser er man med – hele vejen – sammen med alle de mennesker, vi møder i Tine Månssons debutroman *Hestehullerne*. Det er en stærk og fængende roman om livet i et landbosamfund for år tilbage. Fortælleren er en flok gamle mænd, som kender – eller i hvert fald mener, at de kender til alle de andres liv. De gamle mænd introducerer sig selv på denne måde: "Det, vi har tænkt os at fortælle, omhandler de andre. Os kommer I med andre ord ikke til at lære at kende. Det eneste, I får at vide om os, er, at vi snart skal dø."

Romanen er en række fortællinger om det levede liv på Næsset i 1950'erne, hvor det meste er kendt af alle, og hvor der altid kun bliver snakket om de andre – aldrig til én selv. Så der bliver holdt øje og alt bliver fortalt videre. "Næsset er lige præcis stor nok til at man kan gemme sig, men ikke blive væk. Vi holder øje med hinanden." Som læser er man straks inviteret indenfor: "Lad historierne begynde."

På Næsset bor der en række mennesker, som er fulde af hemmeligheder, længsler, ensomhed, fortvivelse, savn og ulykkelig/lykkelig kærlighed. Virkeligheden har det indimellem med at ramme med stor brutalitet. Ulykker, alvorlig sygdom og uventede dødsfald er nogle af de prøvelser, som får mennesker til at tænke over meningen med livet. Tine Månssons debutroman er fortællinger om eksistensen – om mennesker, der udsættes for så store eksistentielle udfordringer, at de på den ene eller den anden måde må svare for deres eget liv for at finde mening med det hele.

Det er novellelignende fortællinger om livet på Tuse Næs, som det så ud eller kunne have set ud for mange år siden. Romanen tager afsæt i en fortidig virkelighed, som forfatteren kender fra sin fædrene familie, der har boet på egnen i generationer. Inspirationen kommer især fra hendes farmor eller fra egne oplevelser – eller er blot frit opfundet. Tina Månsson evner med sit klare og poetiske prosasprog at åbne op for en (fiktiv) verden fuld af omsorg, sorg og længsel. Som læser møder man en række forskellige mennesker, som på underfundig vis bindes sammen hen over romanen. Det er nærmest, som hver fortælling indledes med et: kan du huske dengang..... Man skal ikke langt ind i romanen, før man læser overbevist med.

En af de fortællinger, der gør stort indtryk, er den om en lille pige, der vokser op på et børnehjem, hvor hun er blevet efterladt som spæd. De fleste børn på børnehjemmet drømmer om en mor. De leger indimellem, at de har en mor, som de går tur med og holder i hånden. Den lille pige i fortællinger agerer blot anderledes. Hun leder aktivt efter sin ukendte mor overalt på børnehjemmet og ude i lokalsamfundet, hvor hun indimellem færdes.

"Har DU set min mor?" – er et af hendes tilbageværende spørgsmål til de mennesker, hun møder. Den lille piges jagt på sin mor virker håbløs, men en dag sker der noget. En kvinde henvender sig til de ansatte på børnehjemmet og fortæller tilsyneladende, hvem moderen til den lille pige er. Det antages inden, at Pigen har været i kontakt med kvinden. "Vi ved ikke, hvad vedkommende sagde til pigen den dag". Og så er man fanget ind igen.

Denne fortælling er typisk for romanen. En begivenhed indtræffer for et menneske, når det mindst venter det, og griber ændrende ind i dets liv. Af det opstår et akut behov for en ny forståelse for tilværelsen for den eller de involverede. Jo, det er intens og berigende læsning om det levede liv – og som dette – ikke nødvendigvis med lykkelige slutninger.

Forfatterens psykologiske baggrund fornægter sig ikke, og man bevæges af den indlevelse, Tina Månsson evner at udtrykke i sine karakterers bestræbelser på at finde mening i de prøvelser, som livet stiller dem over for.

Læs den med nysgerrighed på eksistensen og på almindelige mennesker og forstå, hvordan sårbarhed og styrke går hånd i hånd. Læs de enkelte fortællinger hver for sig eller som anmelderen – det hele på én gang, fordi han ikke ku' lade være. Bogen kan kun anbefales.

Af Finn Luff, autoriseret psykolog – specialist i klinisk psykologi & psykotraumatologi